

Czy ufamy naukowcom, a jeśli tak, to którym?

27 kwietnia 2024

Psycholodzy społeczni z Uniwersytetu w Amsterdamie postanowili zbadać, na ile ludzie wierzą naukowcom z różnych dziedzin. W ich badaniach wzięło udział 2780 Amerykanów, a zebrane od nich dane pozwoliły na określenie poziomu zaufania do specjalistów z 45 dziedzin nauki. To prawdopodobnie pierwsze badania tego typu, którymi objęto tak wiele różnych dziedzin. Ich uczestnicy mieli określić poziom kompetencji (na ile są mądrzy i inteligentni), asertywności (na ile sprawiają wrażenie pewnych i asertywnych), moralności (na ile są uczciwi) oraz przyjazności.

Badania prowadzono w oparciu o nowo opracowany Influence Granting Task, w ramach którego uczestnicy mieli do rozwiązania złożone problemy i mogli zdecydować o podjęciu decyzji na różne grupy, w tym przyjaciół czy wszystkich obywateli. Jedną z tych grup byli naukowcy. Autorzy eksperymentu zauważyli, że ludzie generalnie ufają naukowcom, ale poziom zaufania znacząco się różni w zależności od dziedziny nauki. Najmniejszym zaufaniem na 7-punktowej skali cieszyli się politolodzy (3,71 pkt.) i ekonomiści (4,28 pkt.). Najwięcej zaś zaufania pokładamy w neurobiologach (5,53 pkt.) i biologach morskich (5,54 pkt.).

Okazuje się, że najważniejszymi czynnikami, które decydują o poziomie społecznego zaufania do naukowców z danej dziedziny są ich kompetencje oraz moralność. Gdy naukowcy są postrzegani jako kompetentni i moralni, ludzie z większym prawdopodobieństwem powierzają im rozwiązywanie problemów społecznych. Co interesujące, wpływ moralności na zaufanie był różny dla różnych dziedzin nauki. Moralność najbardziej liczyła się na tych polach naukowych, które wywołują obecnie kontrowersje w mediach – jak w klimatologii czy socjologii – a

mniej na polach niekontrowersyjnych, jak geografia czy archeologia.

Największym zaufaniem społecznym – jak już wspomnieliśmy – cieszą się biolodzy morscy i neurobiolodzy. W pierwszej 10 zaufania znaleźli się też zoolodzy, astrofizycy, oceanografowie, inżynierowie lotniczy i kosmiczni, mikrobiolodzy, astronomowie, immunolodzy i biolodzy. Z kolei najniżej na liście zaufania uplasowali się politolodzy, ekonomiści, socjolodzy, specjaliści ds. nauk o żywieniu, meteorolodzy, psycholodzy, farmakolodzy, agronomowie, statystycy i danolodzy.

Autorstwo: Mariusz Błoński

Na podstawie: Uniwersytet w Amsterdamie

Źródło: KopalniaWiedzy.pl